

Vergaderjaar 2007–2008

30 977

AIVD

Nr. 8

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 december 2007

Inleiding

Hiermee informeer ik u op hoofdlijnen over de inhoud van het Jaarplan 2008 van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD). De Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten van de Tweede Kamer zal het integrale, geheim gerubriceerde Jaarplan ontvangen. Eind april doe ik u het Jaarverslag 2007 van de AIVD toekomen, ter verantwoording over het in 2007 uitgevoerde beleid en de afsluiting van het ontwikkelprogramma *Prospect 2007*.

Het Jaarplan AIVD is één van de instrumenten die zijn geïntroduceerd om de aansturing van de AIVD te verbeteren. Het bevordert een doelgerichte samenwerking tussen de AIVD en zijn strategische relaties en draagt bij aan reële verwachtingen over de mogelijkheden en beperkingen van de dienst.

De AIVD is zo georganiseerd, dat flexibel kan worden ingespeeld op onvoorziene situaties en ontwikkelingen die acute aandacht en onmiddellijke inzet van de dienst vragen. Wanneer zich dat voordoet, zal de AIVD na mijn goedkeuring eventueel noodzakelijke aanpassingen doorvoeren in de prioriteiten die in dit Jaarplan AIVD zijn vastgesteld. Op dit moment zijn echter geen grote verschuivingen te verwachten.

Jaarplan AIVD op hoofdlijnen

Investeringsrichtingen en prioriteiten in 2008

Het Jaarplan geeft inzicht in de aandachtsgebieden en werkterreinen van de AIVD voor 2008. Deze keuzes zijn gemaakt op basis van risico- en trendanalyses en na consultatie van samenwerkingspartners en belangendragers.

Het waarborgen en intensiveren van de informatievoorziening aan belanghebbenden en samenwerkingspartners is voor de AIVD in 2008 eerste prioriteit. Het jaar 2008 zal daarnaast in het teken staan van het structureel reduceren van achterstanden in de uitvoering van veiligheidsonderzoeken en het terugdringen van de doorlooptijden daarvan, zoals eerder toegezegd aan de Tweede Kamer. De AIVD zal in 2008 zowel kwalitatief als kwantitatief verder groeien. De bezetting van de dienst zal gedurende 2008 groeien tot een totaalomvang van ca. 1470 fte. Het groeiplafond (ca. 1500 fte in 2009) komt daarmee in zicht. Bij de invulling van de personele groei is reeds rekening gehouden met de in 2011 te bereiken personele taakstelling. Tenslotte zal de AIVD in 2008 omvangrijke capaciteit inzetten op het gebied van de informatiehuishouding, in het bijzonder vanwege (het in het beheer nemen van) vernieuwingsprojecten.

Aandachtsgebieden in 2008

In het Jaarplan 2008 wordt ten aanzien van elk aandachtsgebied het algemeen beleid geschetst, wordt aangegeven welke activiteiten de dienst voornemens is te ontplooiën en welke daarbij als de belangrijke partners worden aangemerkt. Hieronder wordt kort ingegaan op de verschillende aandachtsgebieden voor 2008.

Terrorismebestrijding en het tegengaan van radicaliseringsprocessen
In 2008 blijft het verrichten van onderzoek naar lokaal jihadistisch terrorisme en radicaliseringsprocessen een prioriteit voor de AIVD. Hierbij wordt een zogenaamde *brede benadering* gehanteerd, waarbij het plegen van terroristische geweldsactiviteiten wordt gezien als het sluitstuk van een radicaliseringsproces dat verloopt van niet geïntegreerd zijn, via radicalisering en rekrutering naar bereidheid om aanslagen te plegen. De AIVD stelt zich daarbij ten doel inzicht te verwerven in alle stadia van de hierboven beschreven radicaliseringsprocessen en in de factoren die daarop, nationaal en internationaal, van invloed zijn. De Regionale Inlichtingendiensten (RID-en) en de Bijzondere Dienst (BD) van de Koninklijke Marechaussee spelen op dit terrein een cruciale rol. Een belangrijke samenwerkingspartner als het gaat om terrorismebestrijding is de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb).

Radicaliseringsprocessen zijn niet alleen onderwerp van aandacht vanwege een mogelijk uitmonden in geweld, maar ook omdat ze kunnen leiden tot een streven naar isolationisme (parallele samenleving) en eigenrichting, en omdat zij een dreiging in zich bergen van polarisatie binnen en destabilisatie van de samenleving. De AIVD zal ook in 2008 aandacht blijven besteden aan radicaliseringsprocessen om de dreiging van onverdraagzaam isolationisme in een zo vroeg mogelijk stadium te onderkennen. De contacten met het lokaal bestuur zijn fors geïntensiveerd. De AIVD zal hierop in 2008 blijven investeren om bijvoorbeeld burgemeesters te kunnen mobiliseren om deze ontwikkelingen te voorkomen en/of tegen te gaan.

Terrorisme en radicalisering zijn geen geïsoleerde fenomenen die zich beperken tot de grenzen van Nederland. Rechtvaardiging ervan vindt vaak plaats met een verwijzing naar ontwikkelingen en gebeurtenissen in andere landen. De AIVD zal in 2008 dan ook inlichtingen verwerven over ontwikkelingen op het gebied van internationaal terrorisme, mede om de Nederlandse regering in staat te stellen standpunten te bepalen over het te voeren buitenlands beleid.

Links- en rechtsextremisme en dierenrechtenactivisme
Inspanningen van de AIVD op de aandachtsgebieden links- en rechtsextremisme en dierenrechtenactivisme worden in 2008 gehandhaafd.

Concrete aanwijzingen voor het bestaan van risico's voor de democratische rechtsorde vanuit deze milieus maken dat gewenst. De AIVD blijft alert op verzet tegen democratisch genomen besluiten, zoals het asielbeleid, met middelen die niet passen binnen de kaders van de democratische rechtsorde. De AIVD zal zijn kennis en inzichten met betrekking tot de ontwikkelingen op deze terreinen op gerichte wijze delen met justitie, politie en het lokaal bestuur.

Contra-inmenging

In 2008 intensiveert de AIVD het onderzoek naar inlichtingenactiviteiten van vreemde mogendheden in Nederland met als doel deze vorm van dreiging adequaat te kunnen duiden en inlichtingenactiviteiten aan het licht te brengen, te doen beëindigen en te helpen voorkomen. Het onderzoek naar de beïnvloeding van migrantengemeenschappen in Nederland door andere overheden wordt door de AIVD in 2008 voortgezet. Voorts wordt in 2008 geïnvesteerd in het verhogen van het risicobewustzijn in sectoren van het bedrijfsleven en de overheid die doelwit kunnen zijn van inlichtingenactiviteiten.

Inlichtingentaak Buitenland

In overeenstemming met de ministers van BZK, Defensie en BZ is door de Minister-President een hernieuwd Aanwijzingsbesluit vastgesteld, waarin een andere focus voor de werkterreinen en aandachtsgebieden van de Inlichtingentaak Buitenland zijn vastgelegd (Stcrt. 2007, 141). In het kader van deze taak wint de AIVD met name politieke inlichtingen in, die voor de regering van waarde kunnen zijn bij de standpuntbepaling over het buitenlands beleid en bij het voeren van internationale onderhandelingen. Als gevolg van het nieuwe Aanwijzingsbesluit zal de AIVD een aantal werkprocessen herinrichten en nader investeren in de personele bezetting. De looptijd van de Aanwijzing is aangepast van één in vier jaar. Dat wordt een reële termijn geacht om te kunnen beantwoorden aan de bijgestelde verwachtingen van de afnemers. Met het ministerie van Buitenlandse Zaken wordt nauw contact onderhouden om voortdurend aan deze verwachtingen te kunnen voldoen. Op het terrein van proliferatie zal in 2008 nog intensiever worden samengewerkt met de MIVD.

Beveiligingsbevordering: nieuwe visie

Vanuit een nieuwe visie op de beveiligingsbevorderende taak van de AIVD krijgt de invulling van deze taak in 2008 een ander accent. Hierbij ligt de focus op het verstrekken van dreigingsinformatie, die zo scherp mogelijk wordt toegespitst op een specifiek belang. In 2008 wordt de nieuwe visie geïmplementeerd en worden de bijbehorende werkprocessen – voor zover mogelijk – samengevoegd met die in relatie tot de taak van de AIVD in het stelsel Bewaken en Beveiligen. De aandachtsgebieden bij beveiligingsbevordering zijn vitale sectoren, bijzondere informatie en bijdragen aan het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding. In het kader van het stelsel Bewaken en Beveiligen verstrekt de AIVD inlichtingen in de vorm van dreigingsanalyses aan de verantwoordelijke beleidsdepartementen en belanghebbende uitvoeringsorganisaties.

Vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken

Functies die de mogelijkheid bieden de nationale veiligheid te schaden, kunnen worden aangewezen als vertrouwensfuncties. Een persoon mag pas een vertrouwensfunctie bekleden nadat de AIVD op basis van een veiligheidsonderzoek een Verklaring van Geen Bezwaar (VGB) heeft afgegeven.

De te lange doorlooptijden van de veiligheidsonderzoeken zijn de afgelopen jaren een terugkerend probleem geweest. In lijn met de toezeggingen die aan uw Kamer zijn gedaan, staat 2008 in het teken van het

verder terugdringen van achterstanden en doorlooptijden van veiligheids-
onderzoeken. Hiervoor wordt onder de noemer «Sneller Veiliger» een
verbeterprogramma uitgevoerd, dat er in moet resulteren dat vanaf mei
2008 geen sprake meer is van achterstanden bij het in behandeling nemen
van onderzoeken. Tevens wordt gewerkt aan oplossingen die erin voor-
zien dat vanaf augustus 2008 95% van alle A-veiligheidsonderzoeken
binnen de wettelijke termijn van acht weken worden uitgevoerd.
In gevallen waarin dan alsnog termijnoverschrijding dreigt, zullen de
werkgevers daarvan op de hoogte worden gesteld. In 2008 zal een project-
team, bestaande uit vertegenwoordigers van de directie Politie van het
ministerie van BZK, de Raad van Hoofdcommissarissen en de AIVD
werken aan het wegwerken van de nalatenschap van veiligheidsonderzoe-
ken naar zittend personeel bij de politie. Tenslotte richt de AIVD zich in
2008 ook sterker op verdere automatisering en digitalisering van het
veiligheidsonderzoek en wordt een start gemaakt met de ontwikkeling van
risicoprofielen ten behoeve van veiligheidsonderzoeken.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G. ter Horst